

LEKMAN i KYRKAN

Svenska Kyrkans Lekmannaförbund

4
2009

GOOD

JUL

**Ansvarig utgivare
Anders Nordberg**

Nygårdsvägen 32
554 74 Jönköping
cagnordberg@hotmail.com

Redaktör

Britt-Louise Madsen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
madsensis@gmail.com

Redaktionskommitté

Birgitta Ericsson Löfgren
Svanebäcksvägen 3
260 40 Viken
042-23 70 70
birgitta.e.lofgren@telia.com

Berndt Petersson
Ryds väg 354 C
584 39 Linköping
013-17 08 88
berndtp.mitskonsult@comhem.se

När det gäller medlemskap

Juhani Ahonen
Rådhusgatan 81
831 45 Östersund
063-12 30 30
070-557 82 41
juhani.ahonen@gmail.com

Förbundets plusgiro

Medlemsavgifter o gåvor
Pg 50 27 87 - 5

Medlemsreg och prenumeration
Allan Forsberg
Kimröksgatan 5
296 35 Åhus
044-240527
lekmanna@globalnet.net

LH Tryck, Box 224
523 25 Ulricehamn

UPPHOVSRÄTTSSKYDD

Allt material, texter och bilder, som publiceras i "Lekman i Kyrkan" och på hemsidan www.lekmanikyrkan är upphovsrättsskyddat.

Användning får ske endast med Svenska Kyrkans Lekmannaförbunds tillåtelse

Redaktionen

Inför Julen

Svenska kyrkans lekmanaförbund har genom sitt medlemskap i European Forum for Christian Men kommit i kontakt med flera sydeuropeiska skulptörer, bildkonstnärer och kyrkomålare. En av dessa konstnärer heter Ryszard Zajac med hemvist i staden Jelenia Góra i sydvästra Polen.

Ryszard föddes 1951 i denna stad och utbildade sig så småningom till träsnidare. Efter många års verksamhet finns han representerad i många kyrkor i sitt hemland men också i Tyskland och på många håll i Norden. Han finns också representerad i många privata hem. Vid sidan om utbildningen som träsnidare har Ryszard utbildat sig till musiker och som sådan står han bakom en hel del musikaliska verk, främst av sakral karaktär. Han föddes i ett katolskt hem men övergick så småningom till den evangelisk lutherska kyrkan. På grund av sin politiska uppfattning tvingades Ryszard lämna sitt hemland under den kommunistiska epoken men är som sagt nu åter bosatt i sitt hemland..

Så här inför julen finns all anledning att erinra om vår gamla tradition att framställa julevangeliet med en figuruppställning i julkrubbans form. Det sägs att det var den helige Franciskus av Assisi som införde denna tradition i början av 1200-talet. Under 1900-talet kom julkrubban och den nu nämnda traditionen också till vårt land. Numera finns det julkrubbor i de flesta av våra kyrkor men också i många av våra hem. Med julkrubban har vi möjlighet att ta till oss julevangeliet också med våra ögon. Det betyder mycket för oss alla och kanske allra mest för våra barn.

En av många tillverkade julkrubbor finns här på bild och denna julkrubba med figurer är synnerligen skickligt och smakfullt utformad just av Ryszard Zajac. Vår distriktskyrka, Bymarkskyrkan i Sofia församling i Växjö stift, har i tacksamhet anskaffat denna julkrubba med figurer. Ryszard tillverkar julkrubbor och figurer i lindträ. Stallen tillverkas av lindstubbbar. På stallens tak finns en snidad Betlehemsstjärna. Figurerna är mycket detaljrika och noggrant utformade med en höjd av 25 -35 cm, dock är vissa djur av mindre storlek. Själva stallet är 45 – 55 cm högt. För ytterligare upplysningar rörande Ryszard och hans verk och rörande inköp, priser etc är ni välkomna att vända er till lekmanaförbundets ordförande eller till förbundsrådets arbetsutskott.

Bertil Johansson
komminister

Nästa nummer av LEKMAN I KYRKAN

Nummer 1/2010 utkommer i slutet av mars
Artiklar och bilder som bör publiceras i detta nummer skall
helst vara redaktionen tillhanda senast 10 februari.

Ditt ord är en lykta för min fot och ett ljus på min stig

Så lyder temat för Svenska kyrkans lekmanaförbund nu och fram till och med förbundets rikskonvent den 6–8 augusti 2010.

Temat är hämtat från kung Davids psaltarpsalm 119 vers 105 där David uttrycker sin hänförelse och tillit till Herren Gud. David lovprisar Herren och uttalar att han gläds åt att följa Guds bud.

David ber Gud att leda hans vandring efter buden och säger att den vägen går han med glädje. Innan han fick lida för han vilse, men nu håller David sig till Herrens ord. De gudfruktiga ser honom och gläds, ty David sätter sitt hopp till Herrens ord. I en annan vers säger David att Herrens ord står evigt fast i himlen. I alla tider gäller vad Herren Gud har sagt – Han skapade jorden och den blev till. Så säger David att när Herrens ord öppnar sig ger de ljus, åt de oerfarna ger de förstånd. Summan av Herrens ord är sanning och Guds rättfärdiga lagar består för evigt. Så vill vi med David ansluta oss till lovsången och inte minst till den glädje som teologen eller evangelisten Johannes nu särskilt i juletid påminner oss om. Johannes kallar Herren Jesus Kristus för Ordet och formar i inledningen till sitt evangelium en hymn, något som lyfter oss ännu högre än Johannes föregångare, och låter oss se alltsammans ur evighetens synvinkel.

I begynnelsen fanns Ordet, och Ordet fanns hos Gud, och Ordet var Gud.

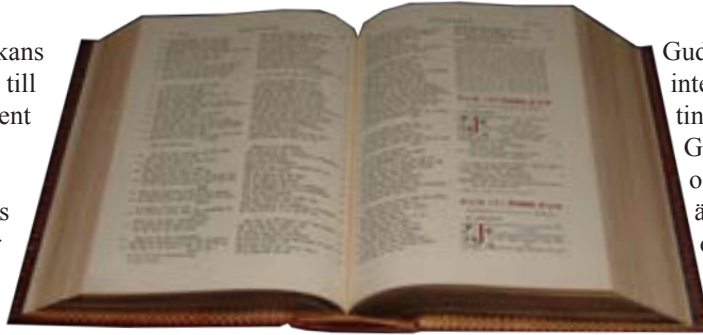
Det fanns i begynnelsen hos Gud.

Allt blev till genom det, och utan det blev ingenting till av allt som finns till.

I Ordet var liv och livet var människornas ljus.

Och ljuset lyser i mörkret, och mörkret har inte övervunnit det. (Joh 1:1-5)

Och Ordet blev människa och bodde bland oss, och vi såg hans härlighet, en härlighet som den ende sonen får av sin fader, och han var fylld av nåd och sanning. (Joh 1:14)

Johannes och hans kyrka bekände att Kristus fanns där redan vid tidpunkten för Guds anrop av världsaltet från intet – före allt skapat. Kristus är Ordet. Det betyder Gud sådan han träder fram och handlar. Guds ord på kung Davids tid var inte bara en utsaga utan ett levande och skapande Ord. Det bryter ner och bygger upp, det dömer och skapar nytt liv. Det finns många bibelställen i Gamla Testamentet där Ordet liksom Visheten nästan blir ett personligt väsen. I dessa bibelställen såg senare de kristna en förutsägelse om Kristus.

Hymnen har sin höjdpunkt i vers 14 och besjunger det mest fantastiska som skett i universum, det största och mest underbara som Gud har gjort. Ordet, det som var av evighet, det blev en del av sin egen skapelse. Ordet som var hos Gud, det tog sin boning bland oss. Ordet som var Gud, det blev människa, alltså något skapat, materiellt, synligt och jordiskt. Han som var Gud gick in i sitt eget verk, förenade sig med det och blev själv människa. Han tog inte på sig vår mänskliga natur som en tillfällig klädedräkt, utan ordet blev människa, sann människa. Att ordet blev kött kallar vi ibland för inkarnationen. Samtidigt förblev han vad han var: Gud och evig. Detta under är hjärtpunkten i allt vad Gud har gjort. Det är hörnstenen i vår räddning. Johannes själv säger i sitt första brev att detta är själva kännetecknet på det sanna evangeliet: att man bekänner att Jesus Kristus har kommit in i köttet.

Guds ord är inte bara ”tomma ord”, inte bara namn som vi ger åt olika ting. Det är skapande ord, fyllt av Guds egen kraft, av hans Ande och liv. När ordet utgår från Gud, är Gud själv med. Därför kan ordet skänka allt det som Gud skänker. På samma sätt är det med Kristus. Allt vad Gud är och har, vill och gör, det lever i honom. I den niceanska trosbekännelsen heter det, att han är ”Guds enfödde Son, född av Fadern före all tid, Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född och icke skapad av samma väsen som Fadern”.

Genom detta stora under att Gud blev människa har ett ännu större under blivit möjligt: att Gud med sitt eviga liv kan ta sin boning i våra hjärtan.

Det är det största och mest ofattbara av alla under, att Herren Jesus Kristus med sin helighet och kärlek, med sin renhet och iver kan leva i oss syndare. Vi är inte värdiga, men just därför, för att det skulle kunna ske, blev han människa. Låt oss begrunda detta och be honom om att det undret sker också med oss. För hans namns skull.

I denna glädje önskar jag er alla
God Jul

Anders Nordberg
förbundsordförande

Fred

Fred med skapelsen, fred med varandra, fred med Gud och freden vi lägger i varandras händer (psalm 831 i Psalmer i 2000-talet) – det är ett program som ssyselsätter oss så här mellan Köpenhamns-mötet och julnattens änglasång ”Ära i höjden åt Gud och på jorden fred”!

Fred – när vi *har* den tar vi den gärna för given. Då ägnar vi den lika lite uppmärksamhet som luften vi andas, så länge andhämtningen sker obehindrat. Men när luften är påtagligt dålig eller andningsvägarna blockerade, då blir luften allt vi tänker på, grymt medvetna om att vi inte överlever utan luft.

På liknande sätt är fred den livsluft vi är beroende av – som enskilda och som gemenskap.

Att skapa fred kostar tid och möda. En strid däremot blossar upp snabbt, av bara farten. Det vill säga – om vi nu tillåter striden att blossa upp. Ibland är vi kanske rentav för snabba med att försöka lägga fred i varandras händer. Vi sopar det eventuella stridsäpplet under mattan – och blir förvånade om äpplet blir en stötesten som vi snubblar över när vi kommer i närheten av problemet nästa gång.

Inte all fred är frisk

Ibland är det bra att skilja på fred och fred. Inte all fred är frisk. Det finns äkta och sann fred, med det finns också en hel del bedräglig och falsk fred runt omkring oss. I stället för att våga en klargörande konfrontation så blir det kanske en lösning i stil med ”Det var en intressant synpunkt du hade där; nu tar vi kaffe.” Hur många möjligheter till sann fred har inte dränkts i svenskt kaffe!

Men det kan ju inte vara rätt att vi gör oss illa eller rent av stupar på strypta konflikter eller sådana där under-mattan-sopade stridsäpplen. Då måste det ju vara bättre att vi i stället tar och biter i äpplet och tuggar oss igenom obehaget. Även om det kostar tid och ork. Det går åt tid och ork för att ta familjekonflikter till exempel. Frågan är om inte den tid vi ger varandra i hemmen för att genomleva konflikter är minst lika viktig som den tid vi satsar på fredags- eller lördagsmys.

Både den verklighet som aktualiserats av Köpenhamns-mötet och julnattens änglasång om fred på jorden tvingar oss att se längre än vår egen upplevelse av fred sträcker sig. Fred med skapelsen blir mer än ord när vi dyker ner i klimatfrågorna. Vårt lands dubbla roll som fredsmäklare och vapenexportör kommer besvärande nära när vi talar om världsfred. Och plötsligt är det inte längre så självklart vad som tjäna freden och vad som inte gör det.

Kan man då skilja sann fred från bedräglig eller falsk fred? Hur gör man? Finns det någon bra tumregel? Jag tror att det finns åtminstone ett bra riktmärke: där den falska freden råder kan man inte komma varandra verkligt nära. Man talar kanske till varandra, men inte riktigt med varandra. Man lever ihop utan att kunna veta om grannen i själva verket är en angivare. Man kommer överens utan att någonsin komma samman. Det råder kanske fred på ytan – man slåss ju inte – men ändå finns där murar, osynliga liksom synliga.

I propagandasyfte kan man till och med lansera murar som ett redskap för fred. Som den mur som nu byggts runt Betlehem, fast den egentligen är ett verktyg för att så hat. För det är ju så mycket enklare att hata den vars ansikte man inte ser, därför att det finns en mur i vägen. Det hjälper inte att måla blommor på en skiljemur eller att dekorera den med kul graffiti. Det är bara rivning som hjälper om det ska bli äkta fred, om människor ska kunna komma varandra riktigt nära. Om människan och naturen ska kunna komma varandra riktigt nära igen. Om människa och Gud ska komma varandra nära.

Närhet och rivna murar

En färgglad mur kan vara imponerande, rentav snygg kanske. Den skapar ordning genom att skilja åt och stoppa i fack, men den förblir alltid en mur, tecken på ofrihet och fiendskap. River man däremot muren, då försvinner det som förr kunde upplevas som ordning, rentav som trygghet. Det kan bli kaos, trängsel, folk strömmar hit och dit – många av oss minns nog bilderna från 1989 när Berlinmuren föll, och vi har nyss fått se dem igen i samband med 20-årsdagen av murens fall.

När en mur faller blir det hudnära och påträngande kontakter med sådant som man förr slapp befatta sig med. En riven mur skapar – när ruset lagt sig – också en massa obehag. Det är mänskligt att längta tillbaka till de gamla köttgrytorna även när de stod i ofrihetens och ofredens land: så var det inte bara för folket Israel när de väl lämnat Egypten. Friheten och den närhet som hör freden till kräver nytänkande. Det kan vara en frihet som det kan kännas svårt att göra något av.

Sådan är vägen till äkta fred. Sådan är den kristna vägen. Där visar sig maktlöshetens makt. Stridsmakterna i Östtyskland 1989 stod beredda att tillgripa våld när människorna vällde ut ur kyrkorna efter fredsgudstjänsterna som firades; de var förberedda på allt – utom på bön och levande ljus.

För oss kristna är freden ett med Kristus, som det heter i Efesierbrevets andra kapitel: "Han är vår fred, han har med sitt liv på jorden ... rivit skiljemuren, fiendskapen. Han har upphävt lagen med dess bud och stadgar för att i sin person skapa en ... ny människa, och så stifta fred."

Jesus har rivit skiljemuren. Han har upphävt den gamla ordningen med dess bud och stadgar för att skapa något nytt och så stifta fred, den äkta, dyra freden. Och i Kristi fotspår följer frihet och frimodighet.

Jobba i rivningsbranchen

Kristus är vår fred. Ända från ofredens djupaste botten har han skapat fred. Barnet i krubban gick vägen till korset och ut ur den öppna graven. Sedan dess vet vi: det avgörande i världen är inte alltid den officiella makten och det stora kapitalet. Makt och pengar håller visserligen ihop stater och affärsimperier en tid, och de kan användas i både goda och onda syften, men vi vet också att imperier kommer och går. De små stegens makt, vare sig det är brinnande ljus, bön om fred, mikrofinans, energiomställning, genomlysning av vapenhandel – ska inte underskattas. Det bestående, där tillvarens hjärta slår, finns i kärleken som är beredd att dela lidande och smärtor. Kärlek som inte fruktar sin egen vanmakt och sina egna tårar, som är beredd att dela en annans smärta, beredd att bära, att vänta, avstå och kämpa, att satsa sig själv – bara den kärleken kommer att segra och vara i sanning mäktig.

Gud som ligger i krubban och som hängde på korset är denna kärlek. Därför är han vår fred. Som kristna är vi så verklighetsmedvetna att vi mycket väl ser betydelsen av världslig makt, aktiekurser och fonder, men vi ser också längre än så! I detta att se snäppet längre ligger vår möjlighet att leva i frihet och fred och att lägga fred i varandras händer. Att drömma om rivna murar och att arbeta för att de ska försvinna ur verkligheten.

När det gäller murar som hindrar äkta fred, så är vi alla anställda i rivningsbranchen.

Kristus – vår fred

Vi vill äkta fred. Där ingår att ibland möta kaos, att ta i konflikter, dela smärtor, uppleva kärlekens vanmakt – men också att smaka fredens ljuvlighet och dess kraft trots allt.

Och visst kan vi möta freden. Vi har en intuition som hjälper oss att skilja mellan sann och falsk fred. Vi vet att där sann fred råder kan vi komma varandra riktigt nära, över många gränser.

Fred möter vi hos den människa i vars närhet vi lugnt vågar somna eftersom vi vet: hon gör mig inget ont. Också vid livets afton ska vi kunna somna så, och lita på att Gud som håller liv och död i sin hand vill mig inget ont.

Kristus är vår fred. Hur mycket vi än lider av denna världens synliga och osynliga murar – i Kristus är de redan rivna. Sann närhet är möjlig. Om Kristi kropp läggs i vår hand, som det sker i varje mässa – hur skulle vi då kunna låta bli att lägga fred i varandras händer? Hur skulle vi då kunna låta bli att arbeta för fred bland människor och för fred med skapelsen? Kristus, du är vår fred! Ära i höjden åt Gud och på jorden fred!

Antje Jackelén
Biskop Lunds stift

Rikskonvent 2010

6-8 aug

JÖNKÖPING

*”DITT ORD ÄR EN LYKTA FÖR MIN FOT
OCH ETT LJUS PÅ MIN STIG”*

FREDAGEN DEN 6 AUGUSTI

08.30	Sofiagården – Konventsbyrån öppnar
10.00-12.00	Sofiagården -Förbundsråd och utskott sammanträder
12.00-13.00	Guvernören <i>Lunch</i> för deltagare i sammantr. + (ev. övriga, särskild betalning)
13.00-14.30	Sofiagården -Välkomstkaffe
14.30	Sofiakyrkan - <i>KONVENTET ÖPPNAS</i> - Öppningsceremoni <i>Öppningsanförande</i> – kyrkoherde Hans Boeryd, förbundsordf. Anders Nordberg, konventsordf. Ingvar Johansson, m.fl. Hälsningar från lokalt inbjudna, läns- och kommunrepresentanter
15.30	<i>Inledningsanförande</i> - domprost Jan-Olof Johansson Sång och musik Sofia förs. Prästgård, - <i>Verksamhet för barngrupper !</i>
16.45	Guvernören - <i>Middag</i> för samtliga deltagare
18.30	Kristine kyrka <i>Föredrag</i> ”Från S:t Sigfrid till biskop Sven” doc Göran Åberg <i>Mässa</i> kyrkoherde Per-Arne Waldenvik m.fl., lekmän
20.30	Kristinagården <i>Kvällskaffe</i> + ostkaka (anmälan)

Per Axerup inledde mässan

Per Axerup avtackas av Evert Magnusson, v ordf i stiftskonventsrådet

Lekmannaförbundet i Lunds stift anordnar varje år en Inspirationsdag på hösten. I år träffades 83 medlemmar från 21 kårer för en dag med gemenskap, nya tankar och goda samtal. Dagen inleddes med välkomsthälsningar av Lekmannaförbundets vice ordförande Evert Magnusson och ordföranden Torsten Hanstål i Bjäre Lekmannakår, som var värdar för dagen. Så följde morgonbön med diakonen Gertrud Cederlöw, följt av kaffe och bullar.

Därefter presenterade sig dagens föredragshållare Per Axerup, en välkänd gäst med många vänner i Bjäre, där han tjänstgjort som stiftsadjunkt på dåvarande Stiftsgården i Båstad och som komminister i Förslöv-Grevie. I dag är Per Axerup kyrkoherde i Högalids församling på söder i Stockholm. Rubriken på hans föredrag var ”Skatten i lerkäret – ett föredrag om radar och roder”, och handlade bl a om kyrkans grund och framtid. Kyrkan behöver en radar för att se vart vi ska och ett roder för att vi ska styra rätt när vi ska ta oss dit – särskilt i denna tid när kyrkan står inför många och svåra frågor. Föredraget fängade intresset och det öppna samtalet efteråt blev givande.

Sensus representant Linn Björklund informerade om vad Sensus kan hjälpa Lekmannakårerna och församlingarna med och visade en del nyheter.

Efter en god lunch i församlingshemmet gick vi över till Förslövs kyrka, berömd för sin väggmålning av Per Siegård, som bodde i församlingen uppe på Hallandsåsens sydsluttning. I kyrkan firade vi mässa med Per Axerup och kontraktsprosten John Liljeblad, kyrkoherde i församlingen och organisten Jan Olof Rydström.

Det blev en fin upplevelse av högtid och gemenskap att ta med oss hem.

Text: Birgitta Ericsson Löfgren
Foto: Erik Bergkvist

Gemenskap och feststämning runt kaffebordet

Succé för musikcafé

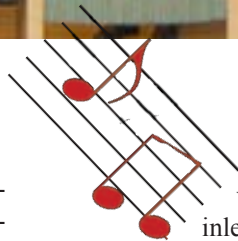

Musikkåren omvandlad till en manskör

Vimmerby församlingsskär och Sensus kunde glädja sig åt att en stor och förväntansfull publik kom till församlingshemmet Änglagård för att delta i en riktig gemenskapseftermiddag i musikens tecken i lördags eftermiddag.

Inte mindre än 225 personer lyckades få plats i samlingsalen, och förutom härlig blåsmusik bjöds även på välkomstord av prästen Roland Axelsson, några varma ord från församlingsskårens ordförande Birger Andersson samt andakt som leddes av diakonen Britt Andersson. I pausen bjöds på äppelkaka med vaniljkräm, och vid planeringen hade man varit generös, för alla fick smaka.

Frälsningsarméns Musikkår i Nässjö, som stod för ett välspelade och proffsigt framförande av musik i många olika genrer, leddes av Claes Kihlagård, som varit kårens dirigent och ”musikmästare” i 21 år. Han berättade, att Frälsningsarméns musikkår i Nässjö funnits i 110 år. De har ett brett utbud att ta sin musik ur – inte mindre än 500 marscher finns i deras notarkiv. De tjänar sin församling på många olika sätt, de talar om sin glädje i att tjäna Gud, och att spela och sjunga. De medverkar varannan söndag i sin kyrka i Nässjö, de reser ut till vårdinrättningar och underhåller och förmedlar sitt budskap. De var engagerade till skördefesten på Öland för någon månad sedan och har nyligen även hållit en ”humorkonsert”, och mycket mera. 130 medlemmar finns i Frälsningsarméns Nässjöskår.

Musik för alla smakriktningar. Givetvis fick en marsch inleda underhållningen, som följdes av välkända Amazon Grace. Ett medley med norsk anknytning följde så, varefter publiken fick höra ett trombonsolo. Glorify your name, Mid all the traffic, You raise me up och Ovan där fick publiken njuta av innan det var dags för kaffet och den goda äppelkakan.

Ytterligare en sprittande marsch följdes av Nobody knows, Anthem, Lord lift me up och Bred dina vida vingar, innan denna härliga och uppskattade konsert

tog slut. Några psalmer inramade bland annat andakten: Se jag vill bära, Låt mig få höra om Jesus och De ska gå...

Musikerna lämnade instrumenten för en stund och visade, att de kunde agera som manskör också. De sjöng Jag vet ett namn, det skönsta på vår jord.

I musikkåren ingår 23 musiker, och 15 av dessa var denna dag samlade till musikcaféet i Vimmerby. Kollekten som upptogs delades lika mellan Fadderbarnen i Colombia och ko-projektet i Tanzania.

Text och bild: Maj Djurstedt

En absolut fullsatt Änglagård kunde njuta av en fin eftermiddag.

Julklapp och julgåva

Förberedelserna för jul är nu i full gång med att baka lussekatter och pepparkakor, stöpa ljus och koka skinka, köpa gran och naturligtvis köpa julklappar. Allt detta är ju bara en liten del av allt man gör för att förbereda julen. Men vad har man för tankar mitt i stöket. En folklivsforskare menar att ordet jul från början syftade på en hednisk högtid förlagd till midvintern. Den midvinterfesten kristnades men man kan ställa frågan hur många firar en kristen jul nu för tiden? Frågan måste här stå öppen för var och en att besvara. Julen och julsederna har ju så olika betydelse beroende på hur man ser på dem.

Ljusen i adventsstaken och på julbordet och julgranen lyser upp vintermörkret och skänker stämning men kan betyda än mer. För en kristen påminner de om Jesus som om sig själv har sagt: ” Jag är världens ljus.” Han gör det möjligt för oss kristna att leva med glädje i en mörk värld. Han vill att vi skall vara ljus som lyser och gör människor glada.

Adventsstjärnan som finns i så många fönster och som lyser upp också åt dem som bara ser dem utifrån. Gud vill att den första stora adventsstjärnan, den som ledde de vise männen till Jesus skall visa oss att det också nu finns en stjärna som leder till Jesus. Vi har Bibeln som är den **krubba** där Jesus är levande i sitt ord.

Så har vi **spiran** som vi utan närmare eftertanke sätter fast i granens topp. Spiran kan även den tala om Jesus som vill vara vår kung. (En kung hade ju både krona och spira). Den kungen behöver vi verkligen alla. En kung som vill regera våra liv. Advent betyder *ankomst* och kan därför vara en tid då vi skulle göra rent i våra hjärtan för att ta emot denne konung.

Så har vi **julklapparna**. Det är ju roligt både att få ge och att få julklappar särskilt för barnen men även för oss vuxna. Visst är det roligt för den som är oss kär, familj och vänner, men vi skall också i handling tänka på dem som inte har möjlighet till jul i gemenskap och glädje.

Julklappen har vi fått från en gammal sed; att klappa på dörren innan man kastade in julklapparna. Forskarna menar att den här seden går långt tillbaka i tiden, till gåvorna i samband med antikens nyårsfester. För oss kristna har de egentligen en djupare betydelse. Efter **julafton kommer juldagen** då det blir jul på riktigt. **Guds egen julgåva** till oss. Bibeln talar om den julgåvan på många ställen. Joh. 3:16 som man kallar för ”lilla Bibeln”. ”Så älskade Gud världen att han gav den sin ende Son för att var och en som tror på Honom skall få ett evigt liv.” Den julgåvan vill Gud att vi tar emot, för det är ju jul på riktigt. Det är julgåvan som ger en annorlunda julstämning, som sträcker sig från allt som hör jord och värld till, till insikten att det finns ett liv till, vilka höra kristna till. Den gåvan, det löftet är inte mindre än evigt liv i Kristus Jesus, vår Herre. Att fira jul i en kristen tro tar ju på intet sätt bort barnlig och glad julgemenskap eller tradition men ger åt allt de rätta proportionerna och en djupare mer bestående julglädje. Ja, Gud vare tack för hans oerhörda gåva: Jesus, vår frälsare.

Julen 2009
Jan Rask
Lomma

Lördagen 3 oktober inbjöd Nässjö församlingsskär till höstkonvent. Efter att välkomstkaffet avnjutits i det vackra församlingsshemmet, Mariagården, förflyttade sig de 80 deltagarna genom förbindelsegången in till kyrkan, där Nässjökörens ordförande Sven-Erik Gustavsson hälsade välkommen till dagens konvent.

Sedan firades mäsas under ledning av kyrkoherde Kerstin Wredén, vid orgeln tjänstgjorde organist Johannes Friberg.

Höstkonvent i Växjö stift

Efter mässan berättade Ingvar Ellbring om Nässjö Kyrka, som i år firar 100 år med en mängd olika aktiviteter, han visade även en del gamla foton.

Därefter fick vi förflytta sig tillbaka till Mariagården, där det dukats till lunch.

Efter denna förträffliga måltid återvände vi till kyrkan där Helge Hansson höll ett mycket uppskattat föredrag om Olof Hartman och tillsammans med Johannes Friberg framförde han några psalmer av Hartman, som en tid var verksam i Nässjö.

1938 kom den då 32-årige Olof Hartman till Nässjö, som komminister. Vår psalmbok innehåller ett trettital psalmer av

Olof Hartman, men han har även skrivit romaner, dramer och essäer. Många räknar Olof Hartman som de moderna kyrkospelens skapare.

I ett anförande av riksordförande Anders Nordberg fick man rapport om förberedelserna inför rikskonventet, som hålls i Jönköping 2010, samt en del andra rapporter.

Så avslutades konventet med kaffe och gott doppa och vi har ännu en gång **lyssnat** till något trevligt och kanske lärorikt och som även engagerar och fördjupar vårt andliga liv till tjänst i vår kyrka och kristen tro .

För Nässjö Församlingsskär
Sonja Sjolander
v.ordf.

Fotbollstränare Tommy Söderberg startade Vimmerbykårens verksamhet

Han är fd förbundskapten i svenska fotbollslandslaget och en man med stor pondus och många erfarenheter från idrottens värld och gymnasielärare i Järfälla. Några av dessa gav han de drygt 100 personer som den 13 september hade kommit till lekmanakårernas höstupptakt på Kröngården. För 15:e året i rad fylldes lokalen av lekfolk från de småländska församlingkårens runt Vimmerby för att starta upp verksamhetsåret. Temat för årets upptakt var "Att ledas genom att bli sedd".

"Att ledas genom att bli sedd"

Årets gäst var **Tommy Söderberg** som tillsammans med sin ledarkollega Lars Lagerbäck svarade för många års träning med fotbollslandslaget. Han sammanfattade "ledaren" som en person, som ger ljus, kraft och värme och måste tro på sina elever eller medarbetare och kunna kommunicera med dem och vara medmänniska.

Tommy Söderberg lockade till många skratt när han berättade om sina upplevelser under åren som ledare men även djupa tankar om livet, ledarskap, etik och moral. En viktig fråga som han påpekade var att följa reglerna att inte använda svordomar och andra "fula ord" på och vid planen.

En ledare skall vara en förebild och fostrare och lyssna på varandra underströk Tommy Söderberg. Han har hållit på med idrott hela livet och vet vad han talar om, när han nu tränar ungdomslandslaget i fotboll. Han menade att vi vuxna måste sätta oss ner och prata med våra barn och ungdomar, att ge dem "kvalitetstid". Vi lever i en värld av "tidsbrist", vi har inte tid för våra barn på grund av alla aktiviteter som vi är engagerade i.

Att ta med ungdomarna eller klassen till fjällvärlden och låta dem upptäcka vidderna och den vackra naturen, är ett sätt att förmedla betydelsen av andra värden än pengar och framgång. Det är kanske inte alltid genomförbart, men de måste upptäcka att livet inte bara är materiella saker.

Det var en stark föreläsning i etik och moral som uppskattades av publiken med långa applåder. Och inte bara Tommy Söderberg applåderades utan även AM Blås och Storband från Linköping som underhöll med kända melodier med anknytning till sommar och lek. Lekmanakårens ordförande i Vimmerby Birger Andersson kunde åter sammanfatta församlingkårens upptakt som en lyckad start på en intensiv höst och överlämnade gåvor till de medverkande.

Berndt Petersson
vice förbundssekreterare
Bild: Maj Djurstedt

Tommy Söderberg avtackas av Vimmerbykårens ordförande Birger Andersson

IDÉDAGAR 2009

ideellt forum
i Svenska kyrkan

Visst vill vi alla ha en levande kyrka. En kyrka vars församlingliv inte bara innebär blickar tillbaka på hur vi "alltid" gjort utan även vågar se framåt. Att se framåt kan innebära att en liten homogen grupp i församlingen sätter sig ner och funderar på hur de vill att deras församling skall utvecklas och i vilka delar den skall bestå som i dag och i går. Utgångspunkten för funderingarna ligger i de egna erfarenheterna och vad man läst och hört.

Ett annat sätt att lägga grund för utvecklingen är att aktivt få kontakt med ett brett urval av andra som är intresserade av utveckling av församlingsarbete. Den som gillar den metoden skall definitivt delta i Ideellt forums Idédagar där anställda, förtroendevalda och frivilliga i församlingar från många delar av landet deltar och tillsammans diskuterar dessa frågor.

Årets Idédagar var förlagda till Farsta församlings lokaler i Stockholms södra förorter. Vi var runt 250 personer som från fredag eftermiddag till kyrklunchen efter söndagens högmässa tog del av ett omfattande program.

Dagarna inleddes med ett besök på Skogskyrkogården som finns med på UNESCOs lista över världsarv. Med buss togs deltagarna över församlingsgränsen till kyrkogården som är ett verk av arkitekterna Asplund och Lewerentz.

Nora Blaasvaer, generalsekreterare för Kirkens SOS, som är Norges största kristjänst, höll ett mycket uppskattat föredrag där hon talade om frivilligheten i kyrkan. Frivillighet är nödvändig för kyrkan; Frivillighet är inte en nödåtgärd (Det gäller inte att hjälpa prästen.); Frivillighet är kraft inte ett tillägg. Guds hus är byggt av de levande stenarna – församlingsborna. Vi frivilliga skall vara vingslag som var för sig nästan inte märks men indirekt påverkar det stora.

Under föredraget fick vi flera tillfällen att diskutera olika frågeställningar med bänkgrannarna.

Årets huvudseminarium Möjligheternas plats – om gudstjänst och delaktighet hölls av Martin Modéus, stiftsadjunkt för gudstjänstutveckling i Stockholms stift. Ett anförande som lockade till ifrågasättande och skapade grund för nytänkande.

Öppen Agenda – en möjlighet för deltagarna att ta upp ett för den enskilde viktigt ämne för diskussion med intresserade. I år anmälades ett tiotal ämnen som behandlades två gånger så att deltagarna kunde välja ut två ämnen. Det var många som fortsatte diskussionerna under pauser.

För många deltagare är nog erfarenhetsutbytet och diskussionerna i de seminarier som finns i inbjudan något av det viktigaste. Årets tolv genomförda seminarierna täckte ett mycket brett spektrum av frågeställningar. Volontärbyråns verksamhet, Rättviseaffär, barnen i gudstjänst, bibelmeditation, katekumenatet, det goda medarbetarskapet för att nämna några.

En god bild av bredden av musikutbudet i

Farsta församling fick vi i de gudstjänster som rymdes i programmet. Fredagen avslutades med en kvällskoncert där Farsta församlings gospelkör från Farstrandskyrkan, God on line och ungdomskören, Joy 7 sjöng medryckande och där även bänknötarna fick sjunga med. På lördagskvällen avslutades dagen med kvällsmässa där Sara Nyberg, församlingens välsjungande receptionist, tolkade Ylva Eggehorn. I söndagens avslutande mässa medverkade kyrkokören.

Tack Farsta församling för att vi fick gästa er och blev väl mottagna. Församlingens husmor med medhjälpare lyckades att såväl laga till all god mat som att servera den i två matsalar på rätt tid. På lördagen rörde det sig om över 200 portioner varm och mycket god mat! Farsta församling är miljödiplomerad så att maten serverades på porslin och besticken var rostfria. Såväl huvudmåltiderna som kaffepauserna användes för samtal med gamla och nya bekanskap.

Kjell Aggefors
förste vice förbundsordförande
Lekmannaförbundets representant i
Ideellt forum och
kyrkvärd i Farsta församling

Tips

från redaktionen

Som ni alla vet är vi mycket tacksamma för alla bidrag till tidningen. Tidningen har en viktig roll när det gäller att göra Svenska Kyrkans Lekmannaförbund känt i landet. Vi har visserligen ett begränsat utrymme (idag 32 sidor) men det kan fyllas med mycket smått och gott. Finns det ekonomiskt utrymme och det visar sig i större mängd material som kommer in till redaktionen kommer vi i framtiden att försöka utvidga antalet sidor och kanske även publicera ytterliga antal nummer per år. Allt detta får framtiden utvisa.

Dock vill jag i nuläget uppmuntra stift och kårer att utnyttja möjligheten att bättre nå ut med information om era arrangemang till medlemmarna genom att i förväg informera om kommande aktiviteter. Eftersom det inte alltid är helt lätt att nå medlemmarna kan det vara ett bra sätt att utnyttja tidningen.

Eftersom tidningen även distribueras till kyrkor, församlingshem m.m när man även till en viss utsträckning icke medlemmar som kan vara intresserade av församlingsarbetet. För att få nya medlemmar är det viktigt att först väcka intresse för vad som händer kring den egna församlingen.

Med förhoppning om ett stort gensvar på denna anmodan önskar jag er alla en God Jul och ett Gott Nytt År

*Britt Louise Madsen
LEKMAN I KYRKAN
Redaktör*

Förbundssekreteraren informerar

Inför Rikskonventet den 6 – 8 augusti 2010

/Se Stadgar fastställda av Rikskonventet i Stockholm den 2 augusti 2008 - §§ 7, 9 och 13/

Motioner

Lokalavdelning och lekmanagrupp har förslagsrätt genom motioner till stifts- och rikskonvent.

Motion skall inges till stiftskonventsrådet senast den 1 mars och **till förbundsrådet senast den 15 april** 2010.

Stiftskonventet har genom motioner förslagsrätt till rikskonventet.

Motion från stiftskonventet till rikskonventet inges **senast den 15 maj till förbundsrådet**.

Förbundsrådet skall yttra sig över motion som inlämnats. Yttrandena och förslag till beslut skall i god tid före rikskonventet sändas till de anmälda ombuden och publiceras på förbundets hemsida.

Ombud till Rikskonventet

Lokalavdelning har rätt att sända ett ombud till rikskonventet. Har avdelning fler än 50 medlemmar får två ombud utses till rikskonventet.

Stiftskonventet utser ett ombud för stiftet till rikskonventet. Om stiftet har fler än 1000 medlemmar får två ombud utses.

Motion till förbundsrådet samt uppgift om ombud sänds till

Förbundssekreterare Margareta Jansson,

Skaraborgsgatan 29 B, 532 30 SKARA

e-post: margareta_jansson@bredband.net

0511-137 46

VÄLKOMNA till följande STIFTSSAMLINGAR våren 2010

- Uppsala stift:*   **Stiftskonvent** 17 april i Delsbo.
- Linköpings stift:*   **Stiftskonvent** den 24 april i Vimmerby
Berit Lundh och John Ronnås medverkar
- Skara stift:*   **Bibeldag** på stiftsgården Lilleskog den 13 mars.
Stiftskonvent i Borås Gustav Adolfs församling den 8 maj.
- Strängnäs stift:*   **Stiftskonvent** den 24 april i Mikael's församling
- Västerås stift:*   **Vårkonvent** den 25 april i Hallstahammar
- Växjö stift:*   **Stiftskonvent** den 24 april i Växjö
- Lunds stift:*   **Stiftskonvent** den 8 maj i Perstorp. Föreläsare Patricia Tudor Sandahl.
- Göteborgs stift:*   **Stiftskonvent** den 24 april i Kvibille (Halland).
Kyrkoherde em. Anders Brogren talar över ämnet ”Med Kristi kyrka mot framtiden”.
- Karlstads stift:*   **Vårkonvent** den 9 maj i Visnum-Kil där församlingsskåren firar
60-årsjubileum. Förbundsordförande Anders Nordberg medverkar.
- Härnösands stift:*   **Vårkonvent** den 17 april.
- Luleå stift:*   **Vårkonvent** den 24 april i Skellefteå St. Olofs församling med
biskop Hans Stiglund som talare.
- Stockholms stift:*   **Stiftskonvent** den 24 april i S:t Matteus församling, då stiftets nya
biskop Eva Brunne medverkar..

Med reservation för sena ändringar

ORDET ÄR FRITT

Ordet ska ju vara fritt och som vi lär vill vi på redaktionen även leva. För att ni läsare ska kunna komma till tals i tidningen har vi fr o m detta numret en sida där ni kan komma med frågor, ha synpunkter på innehåll och presentation m.m.. Lite då och då har jag blivit kontaktad av er med både ris och ros och för att det inte bara ska stanna här på redaktionen vill jag att alla ska få vara med och "debattera" tidningen. Det ska vara konstruktiv kritik. Ris och ros som når redaktionen kommer att redovisas och bemötas på denna sida. Kanske vill ni bara tillägga något med anledning av en artikel. Jag kommer inte att släppa igenom oförskämda inslag eller smutskastning. Jag ska börja med några saker som jag har fått in och så får vi se om vi får "snöbollen" i rullning./Redaktören

Strömsbruk 2009-10-22

"När vi hade vår Septemberträff talade vi om vilket vackert omslag det var på senaste nr. av Lekman i Kyrkan, hjortron, antagligen jämtländska.

Överlag tyckte vi att dagens tidning är trevlig och läsvärd. Vad vi hade att invända emot är familjesidorna, behöver det vara en helsida för att hedra en avliden person?

Vi pratade även om att kårerna ute i landet kan skriva och berätta lite om vad som tilldrager sig vid kårträffarna, att vi på detta sätt kan ge lite tips till varandra.

Ja, inte vet jag vad ni på red. har för planer och tankar om kommande tidningars innehåll. Det bestämdes i alla fall att jag skulle skriva några rader om vad vi gjorde vid vår oktoberträff."

Nordanstigs Kyrkliga Lekmannakår
Maud Frestadius

Redaktionens svar

Jag tackar för berömmet av tidningen och ja, hjortronen är jämtländska.

När det gäller familjesidorna så blev det en person på varje sida just i det här numret. Det beror på att jag av kostnadsskäl har åtta svartvita sidor i mitten. Just den här gången hade jag väldigt lite material som var svartvitt. För att fylla alla åtta sidorna valde jag då att lägga en person på varje sida. På grund av trycktekniska faktorer måste tidningens sidantal vara jämt delbart med fyra. Antingen hade jag blivit tvungen att ta bort fyra sidor och då valde jag att ha det här upplägget.

När det gäller rapportering av kårernas arbete ute i landet så är den avhängigt av om någon skickar in material som jag kan göra en artikel av eller om någon skriver själv. Jag håller med Maud om att det är roligt att få läsa om vad ni gör på era samlingar och det blir en fantastisk idébank för andra kårer.

På sidorna 26 och 27 kan man läsa om Landskronas lekmanakår som är ett gott exempel, det finns många, där det är livlig aktivitet. Man deltar inte bara i sina egna aktiviteter utan sluter mannggrant upp på annan kyrklig gemenskap.

Vimmerby församlingskår (se sid 9) och Täby kyrkliga lekmanakår (se sid 30 o 31) är ytterligare två kårer där "det brinner". Det finns många ute i landet men jag nämner dessa tre eftersom det finns reportage i detta nummer.

Jag är inte rätt person att analysera men jag tror som Paul Eriksson i Täby att en viktig bit är att man har trogna gudstjänstbesökare bland sina medlemmar. Man lyssnar till Guds ord och att man ser till att alla känner gemenskap och delaktighet. Jag tror att det är mycket viktigt att man lyckas få med församlingens präster och de övriga anställda.

Britt Louise Madsen
redaktör

Att vara folkkyrka

Under den gångna sommaren och hösten har jag gång på gång kommit tillbaka till Stefan Nilssons artikel på baksidan av vårens numret av "Lekman i kyrkan" nr 02-09 med rubriken "Att vara folkkyrka". Jag tror att detta ibland kan vara ett stort problem. Jag själv och många som jag pratat med har haft samma funderingar som jag. Är vi inte mer eller mindre på väg mot den servicekyrka som Stefan Nilsson pratar om eller som jag skulle vilja kalla en prästkyrka, där lekmanens uppfattningar och önskemål kommer mer och mer i skymundan. Inte så att vi lekmän skall ha någon gentemot prästerna skiljaktlig uppfattning då det gäller teologiska problem eller tolkning-ar. Men låt mig ge några exempel.

I vårt kyrkodistrikt firade vi för några år sedan högmässa varannan vecka och högmässogudstjänst varannan. Så fick vi en ny distriktspräst som ville ha två högmässor och en högmässogudstjänst. Efter ytterligare ett skifte blev det tre mot en och nu är högmässogudstjänsterna närmast undantagen. Jag vet att många äldre med en strängare nattvardssyn en den som nu råder reagerar mot detta. Vi har diskuterat frågan i vår lekmanakår och den allmänna uppfattningen är att man skulle vilja ha fler gudstjänster utan mässa. Vi har framfört detta på vårt distriktsråd helt utan resultat.

En annan fråga är hur nattvardsfirandet skall ske. I vår församling har man mer och mer övergått till stående kommunikation och att man får ställa sig i kö för att

komma fram och ta emot gåvorna.. Detta kan vara praktiskt då man har många besökare och därtill ovana sådana då det inte blir så omständligt att komma fram. Beslutet blir så att säga lättare att fatta. Men att helt slopa knäfallet vid altarrunden är det många som vänder sig emot. Många äldre människor kan inte känna rätt andakt i kön utan vill falla på knä och känna gemenskapen med varandra och den symboliska gemenskapen med de bortgångna på andra sidan korväggen. Men hur skall vi kunna finna gehör för sådana och liknande frågor? Genom debatt i "Lekman i kyrkan" kanske.

Rolf Beck
Täby

FAMILJENYTT

Till minne

RODE NYHLÉN

En kär vän och medarbetare, Rode Nyhlén i Mikaelns församling, Örebro har lämnat oss den 8 september 2009.

Rode var mycket sjuk de senaste åren och hon bar sin smärta med stort tålamod. Hon var väl förberedd på vad som skulle hända och hade hela tiden bra kontakt med sina vänner där. Rode var djupt troende.

I församlingens verkade Rode med stor entusiasm. Hon var sekreterare i många år och skrev inte bara protokoll. Det kom fina brev till alla lite då och då. Den som plockade blommor och prydde borden till våra möten, det var Rode.

Hon hade ett stort kontaktnät vilket ledde till trevliga program. Ofta stod hon själv för dessa. Rode ordnade också intressanta studiecirkel med teman från Bibeln. Som körmedlem uppträdde Rode ofta som solist. Hon var en sångfågel.

Rode var utbildad sjuksköterska och yrkesarbetade fram till sin pensionering.

*Lätt att älska
svår att mista*

Det föll henne så naturligt att vid sidan av allt också ställa upp för sina medmänniskor privat. Det var de sjuka och svaga, dem som hon kunde göra något för och som fick hennes hjälp. Vi andra blev inspirerade.

Vi är många som saknar hennes varma goda omtankar, inte minst maken Rolf med barn och barnbarn.

För Mikaelns församling
Kerstin Svahnström
Birgitta Svensson

LARS MOBERG

Musikdirektören Lars Moberg, Borlänge, avled den 1 november i en ålder av 75 år.

Lars Moberg var ordförande i lekmanakåren i Borlänge-Stora Tuna. Han var även vice kassör i konventsrådet i Västerås stift.

Lars Moberg tjänstgjorde i Dalarna som organist först i Avesta och sedan i Hagakyrkan i Borlänge.

Han tonsatte flera psalmer i svenska psalmboken, den mest kända är hans musik till Ylva Eggehorn's text; "Var inte rädd, det finns ett hemligt tecken.

Lars lämnar efter sig ett vackert minne av en ödmjuk, försynt och alltid vänlig person.

Vi är tacksamma att vi fick lära känna och samarbeta med Lars.

För Västerås stifts lekmanakårer
Kurt Fosselius
sekreterare

Höstkonvent Åhls församling

Söndagen den 5 oktober samlades lekmanakåreerna i Västerås stift till höstkonvent. Efter kaffeservering i kyrkan samlades deltagarna till en innehållsrik familjegudstjänst med mycket sång och musik.

Konventsdeltagarna intog därefter lunch i den närbelägna och välkända Moskogens motell i Leksand.

Efter återsamling i församlingshemmet medverkade kyrkoherde Björn Öhrn, ombud för Lutherhjälpen i stiftet., med intressanta berättelser om sina internationella resor och om människor han har mött i sitt arbete. Föredraget gav upphov till värdefull diskussion.

Rikligt med tid avsattes också för information om verksamheten såväl inom de olika avdelningarna som centralt i stiftet. Ett glädjande budskap var också att konventsrådet under 2009 får sin första stiftskollekt som skall delas med studieförbundet Sensus.

Yngve Lindgren
Ordförande i stiftskonventsrådet

Vår förre ordförande och hedersordförande i Riksförbundet, Carl-Axel Axelson gästade Lista den 25 oktober för att medverka under dagen. Han föreläste över ämnet "Jesu lärjunge Johannes". Han presenterade även sin senaste nyutkomna bok "Vem är han".

Drygt 30 personer hade samlats för en dag i gemenskap och trevnad. Kaffe i sockenstugan följdes av högmässa i Lista kyrka. God tid för gemenskap och samtal bland goda vänner både vid morgonkaffet och lunchen i sockenstugan.

Höjdpunkten av dagen var naturligtvis Carl-Axels föredrag. Viktigt är att vi trivs och arrangörerna hade lagt ner mycket arbete med lotterier och många chanser till fina vinster. På eftermiddagen avslutades med bön och bibelord.

Mårten Mattsson
Lekmannaförbundet
Strängnäs stift

Höstmöte och Lekmannadag i Lista den 25 oktober

KRISTENT MANN SARBEIDS 60-ÅRSJUBILEUM HOTELL NORGE I KRISTIANSAND

Svenska kyrkans lekmanförbund har genom Birgitta Ericsson Löfgren och Inga och Anders Nordberg haft glädjen att få delta i Kristent Mannsarbeids 60-årsjubileum på Hotell Norge i Kristiansand den 4 – 6 september. Jubileet hade utformats till en särskild inspirationssamling med två föredragshållare. Själva festtalet hölls av biskop Olav Skevjesland från Väst Agder i anslutning till en särskild jubileumsmåltid under lördagskvällen .

Kristent Mannsarbeid (KM) är en oavhängig tvärkyrklig rörelse på bibelns grund – med tio Guds bud, trosbekännelsen och Herren bön som riktmärken. Rörelsen önskar kontakt med män i alla åldrar och har som motto: ”Uppmuntra till ansvar i hem, bland människor och i samhälle.” Rörelsen arbetar med och bland lokala mansgrupper och håller årliga nationella inspirationssamlingar. KM ger ut ett informationsblad tre – fyra gånger per år. KM vill vara en idébank och en organisation som uppmuntrar till att bilda lokala grupper. Vid ett av KM:s rådsmöten uttalades att man önskade vara en väckarklocka som ringer till uppvaknande över behovet av arbete bland och med män och för att inspirera den norska kyrkan och olika organisationer till att aktivt delta i detta arbete. Behovet är nu större än någonsin.

En lokal organisation i Stavanger ”Senior Ynglingen” kan samla upp emot 140-150 män varannan torsdagsförmiddag. Mansarbete har vid sidan om arbete för och med kvinnor en viktig funktion som

samhällsbyggande. En medlem i en lokal förening i Egersund sa i en intervju i tidningen ”Vårt land” att ”Samlingarna här leder män till att bli vänner med kyrkan på ett lite annorlunda sätt och till att män får ögonkontakt med kyrkan”. I små och stora grupper upplever man en rikedom i att få samlas kring Guds ord i form av bibelstudier och bibelsamtal knutna till fasta teman. Många grupper är direkta stödgrupper till olika organisationer och projekt och i många grupper finns ett rikt böneliv.

Inspirationssamlingen i Kristiansand koncentrerades till två teman dels ett tema som tog sikte på mor- och farföräldrars roll i familjen ”Besteforeldre – familjens hjemmevern”, dels ett tema som tog sikte på Jesus Kristus som den öppnade dörren ”En åpnet dør” ,

Under fredagens öppningsmöte talade forskaren och universitetsläraren Oddbjörn Evenshaug från Oslo över det förstnämnda ämnet ”Besteforeldre – familjens hjemmevern” Han påtalade att mor- och farföräldrarollen hade förändrats väsentligt under senare generationers levnadstid. Mer och mer tycks mor- och farföräldrar bli den fasta hållpunkt som både barn och barnbarn önskar hålla sig till. Det gäller såväl sådana egenskaper som att vara allmänna förebilder som egenskaper att vara stöttelever i såväl utsatta situationer som i ekonomiska frågor. Oddbjörn underströk vikten av att särskilt barnbarn får kunskap om tidigare generationers levnadsförhållanden.

Det är inte minst viktigt att barnbarn får kunskap om sina mor- och farföräldrars kristna tro. Det sista är inte bara ett kulturarv utan en livsnödvändighet för det växande släkte som ska forma vårt samhälle. Barnbarn måste få uppleva att mor- och farföräldrar ställer upp för dem: är omsorgsfulla, kamrater, historieberättare, lärare och sakkunniga samt inte minst deras förebilder.

Under lördagens bibeltimme talade diakoniförest. och prästen Gunnar Prestegård över det sistnämnda temat ”En åpnet dør”. Gud kan öppna och stänga dörrar i våra liv. Genom sin ledning av våra liv visar han oss den öppna dörrens möjlighet. Syndafallet stängde dörren in till Gud och konsekvenserna blev enorma. Jesus kom som den andre Adam och skapade genom sin död och uppståndelse en helt ny situation genom vilken vi får fri ingång till Gud. Dörren in till Gud är Herren Jesus Kristus. Han har besegrat döden och öppnat dörren in till livet. Genom den dörren kan vi gå in och finna syndaförlåtelse, rening, frimodighet och evigt liv. I våra praktiska kristna liv får detta konsekvenser genom att vi får vandra i de gärningar som Gud har berett åt oss.

Under lördagskvällen kunde vi alla samlas till en festmiddag följt av hälsningar bl.a. från Svenska kyrkans lekmanförbund. Vi lämnade ett diplom i gåva med ett bibelcitat hämtat från första Petrus brev 4: 8-9, en malmklocka för sammanringning till landsrådsmöten och Carl-Axel Axelssons senaste bok ”Vem var han....”.

Festtalet hölls av biskop Olav Skjevesland, samme biskop som var med oss för tio år sedan under KM:s femtioårsjubileum. Olav Skjevesland hälsade först från den norska kyrkans ledning. Han fortsatte sedan med en återblick på de 60 åren och sa att åren ger oss anledning till att stanna upp inför den utveckling som skett. Olav Skjevesland förde oss så in på trons utveckling hos varje kristen. Barnatrons enkla föreställningar utgör ofta grunden till vårt eget trosliv. Men allt eftersom tiden går genomgår också tron en utveckling mot en mer modern (vaken) och mogen syn. Tron är därför inte statisk utan verkar inom oss till ett rikare och rikare liv. Kyrkofadern Augustinus har i sina ”Bekännelser” gett oss en inblick i detta.

forts. sid 19

HÖSTKONVENT I AVESTA

Lekmannarörelsen i Västerås stift höll sitt höstkonvent i Avesta församling söndagen den 27 september.

Efter samling och kaffeservering i församlingsgården följde gudstjänst i kyrkan, där kyrkoherde Madeleine Ingmarstedt predikade och flera representanter från konventsrådet medverkade.

Efter lunch berättade f. sjukhusprästen Birger Sjungargård, Säter om Erik-Axel Karlfeldt - hans författarskap, tro och livssyn. Det blev en spännande föreläsning om en av våra stora författare, som också fick motta Nobels litteraturpris. Det gavs också tillfälle till frågor och diskussion.

Från styrelsen lämnades aktuell information om verksamheten i stiftet och lokalavdelningarna. Vårkonventet kommer preliminärt att hållas den 25 april i Hallstahammar.

Höstkonventet, som blev en trevlig inspirationsdag, avslutades med servering i den vackra och ändamålsenliga församlingsgården.

Yngve Lindgren
Stiftskonventsordförande

LEKMÄN I SKARA STIFT HAR SAMLATS TILL INSPIRATIONS DAG

På temat ”Det finns alltid mer att upptäcka” samlades ett 70-tal lekmän från olika delar av Skara stift i början av oktober till en synnerligen inspirerande dag på stiftsgården Flämslätt (som i år funnits i 50 år). För morgonandakten i kyrkan svarade konventsordförande Anders Åström, Ödenäs.

Vid den kommande samlingen i Jättasalen höll Hakon Långström, präst och tidigare domprost i Stockholm, ett synnerligen uppskattat anförande på dagens tema och gav exempel på god inspiration till upptäckandets och utforskandets glädje. Hakon Långström svarade på flera frågor och fanns med oss hela dagen. Han avtackades med varma applåder och en vacker bukett blommor som överlämnades av Anders Åström.

Efter lunchen stod på programmet ”Musikalisk överraskning”. Det visade sig vara en ung kurator från Göteborg, Charlotta Öhrling, som med underbar sång till gitarr förmedlade ett varmt kristet budskap.

Information lämnades genom vice konventsordförande Bernt-Olov Klingesten, Borås, om Idébanken för Lekmannaförbundet i Skara stift för åren 2008-2009 – sammanställd av Inger Gabrielson, Skövde. Kåerna uppmanades att ta ställning till om man önskade en komplett Idébank för åren 2000 – 2010 och att i så fall komplettera med uppgifter om sin verksamhet under dessa år.

För Sverigebönen redogjorde Anders Åström och vädjade till kåerna att samlas till bön för Sverige.

Innan man avslutade dagen med eftermiddagskaffe framförde Anders Åström ett stort tack till alla som kommit till Flämslätt denna gång.

Margareta Jansson
konventssekreterare
pressombud

forts. fr föreg sida

Olav Skjevesland gav oss också en inblick i Vilhelm Birkedals psalm ”Jag såg honom som barn...” där trons utveckling tydligt kommer fram i vers efter vers..

Under jubileet utsågs för första gången en hedersmedlem i sällskapet nämligen den 90-årige Erling Skjeldal från Björgvins stift som hade varit med i arbetet från rörelsens start. Han hade också varit vice ordförande för KM.

Så avslutades jubileet under söndagen med lovsång och gudstjänst i ”Lund kirke”. Predikan hölls av Gunnar Prestegård.

Vi ser i tacksamhet och glädje tillbaka på dessa jubileumsdagar i Kristiansand. Det är gott att få mötas där Kristus är i centrum. Det har vi nu alla tre fått uppleva och vi lovar Herren och önskar att han ska visa Kristent Mannsarbaid liksom vårt eget förbund den väg som han vill att vi ska vandra med ny kraft, tillväxt och nya utmaningar i Jesu namn.

Mycket av det som här är skrivet, särskilt den information om KM och dess verksamhet som har lämnats, bygger på upplysningar hämtade från Odvar Omland. KM:s formann (ordförande).

Anders Nordberg
Birgitta Ericsson Löfgren

KÅRNYTT

FALKÖPINGS FÖRSAMLINGSKÅR FIRADE 80-ÅRS JUBILEUM

Falköpings församlingsskår firade den 6 oktober sitt 80-årsjubileum. Jubileet inleddes med högmässa i Fredrikbergs kyrka varefter kårens medlemmar och inbjudna samlades till en högtidsstund i kyrkans samlingshall. Officianter i högmässan var prästerna Björn Lundin och Knut Svenning. För musiken under såväl högmässan som under högtidsstunden svarade Birgitta Lindh. Högmässan inleddes med solosång av Uno Mårtensson som sjöng kung Davids 84:e psalm ackompanjerad av Birgitta Lindh.

De sjuttiofyra sänds ut Björn Lundin utgick i sin predikan från Lukas evangelium 10 kap som berättar om Jesu ord till dem som skulle sändas. 'Gläd er inte över att andarna lyder er, utan gläd er över att era namn är upptecknade i himmelen.' Kärlekens evangelium riskerar att bli uppslukat av världens flärd till priset av vår själ. Det är fortfarande samma förkunnelse som gäller i dag som den Jesus framförde på den tiden. Vi kan inte tubba på eller tänja på ordet så att det får ett annat innehåll.

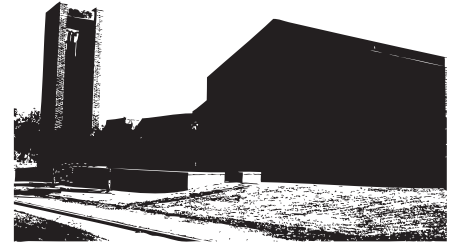
Efter högmässan samlades ett fyrtiotal medlemmar och gäster för att jubilera och för att avnjuta en jubileumsmåltid. Det blev tillfälle för dem som önskade att hålla tal, tacka och uppvakta kåren. Församlingsskårens ordförande Karin Irvefors hälsade alla välkomna och inledde med

att läsa psalm 24 - "Med tacksam röst och tacksam själ"

Helle Vulcan, både sekreterare och kassör i församlingsskåren, informerade om kårens historia. Han berättade om många episoder och händelser som satt sina spår och som medverkat till att kåren varit så livskraftig och under hela 80 år så fast i sitt uppdrag att tjäna.

Anders Nordberg, förbundsordförande från Jönköping representerade tillsammans med Margareta Jansson, förbundssekreterare från Skara Svenska kyrkans lekmannaförbund på riksnivån. Det är inte så många nu levande kårer i vårt land som har varit med i hela 80 år. Kåren startade sin verksamhet 1929, ett år då många samhällspåverkande händelser inträffade. Det var det år då den stora börskraschen inträffade med oerhört svåra ekonomiska och psykologiska konsekvenser. Det var också det år då Stalins makt blev diktatorisk. Anders talade om vikten av att stå fast i tron, av att vara öppen för och verkligen tjäna Gud med de gåvor och redskap som han tillhandahåller. Margareta och Anders överlämnade ett diplom med bibelord hämtade från 1 Petrus brev 4: 10 - 11 (Tjäna varandra, var och en med den nådegåva han har fått.).

Anders Åström, ordförande i förbundets stiftsorganisation i Skara stift, tackade för all den verksamhet som församlings-

kårens medlemmar bidragit med under åren Anders överlämnade som minne ett glasblock med förbundets logga det s.k. S:t Georgskorset med Kristus icentrum

Ragnar Strand som har varit präst i 58 år berättade om sina år i de församlingsskåren där han hade varit verksam. Han tackade speciellt Karin för hennes 16 år på ordförandeposten.

Christer Andersson från Stenstorps församlingsskår gratulerade med en gåva till RIA i Falköping. Varstad och Varvs församlingsskårer gratulerade och önskade genom Inga Gustavsson lycka till inför kommande år.

Ulla och Carl Eric Abrahamsson från Timmele gratulerade med en bok Carl Eric har varit verksam i förbundet i 53 år. Han har ju också suttit med i förbundsledningen för hela riket i många år och han också i många år varit ordförande i stiftsorganisationen.

Anders Nordberg

MUNKTORPS FÖRSAMLINGSKÅR 60 ÅR

Söndagen den 25 oktober firade Munktorps Församlingsskår i Västerås stift sitt 60-årsjubileum. Dagen inleddes med mässa i Munktorps kyrka under ledning av kyrkoherdarna em. Inge Svensson och Sten Vedmar. Efteråt

samlades deltagarna till lunch i Klockargården. Där medverkade biskop Thomas Söderberg med högtidstal. Han framhöll betydelsen av lekmannarörelsens arbete och tackade församlingsskåren för dess arbete och hoppades på en lyckosam framtid.

Från Lekmannaförbundets styrelse samt konventsrådet i Västerås stift framfördes hälsningar av stiftsordföranden Yngve Lindgren, Västerås, som överlämnade diplom och gåva. Tal hölls även av tidigare kårordförande m fl.

En intressant jubileumsskrift presenterades med inblickar i arbetet. Den 27 mars

1949 var ett sammanträde utlyst i prästgården "i syftemål att söka få till stånd en kyrkobrodrakår inom Munktorps Församling". Samtliga närvarande, 22 st, antecknade sig såsom medlemmar. Fyra kyrkoherdar har mycket aktivt deltagit i kårens verksamhet. En av dessa är nuvarande ärkebiskopen Anders Wejryd.

Den trevliga jubileumsfesten med ett 40-tal deltagare avslutades med kaffe och tårta. Samtliga närvarande medlemmar blev sedan föremål för gemensam fotografiering.

Yngve Lindgren

KÅRNYTT

Strömsbruk 2009-10-22

Onsdag 21 oktober var vår träff förlagd till S:t Eriksgården i Gnarp.

Kvällens tema var Svenska Frälsningsarmens Sångbok från 1980. Alltså sång och musik. "Allsångsledare" var vår ordf. Harry Lindqvist, för musiken stod två av våra medlemmar Ingemar Lundberg fiol och Pelle Åström dragspel.

Harry hälsade välkommen och så började vi med sången, De komma från öst och väst de komma från syd och nord, följd av Blott en dag i sänder och Löftena kunna ej svika. Anna Britt Bergman läste dikten GUDS SPELMÅN av Nils Bolander, musikerna spelade en önskelåt, *Ensam på skogsstig i aftonskymningen*, av Pelle Schnell, den låten väckte många känslor hos oss runt kaffeborden. Vad passar bättre efter detta än att sjunga, Var

Kvällens musikanter Ingemar Lundberg och Pelle Åslund

Några av våra medlemmar runt kaffeborde

jag gå i skogar berg och dalar. Spelmännen spelade Ingemars egen komposition, På Lillbergsgården. Det sjöngs ett antal psalmer, spelmännen spelade några låtar, däribland Sången till Bergsjö av Viktor Öst. Anna Britt läste dikten VARA, av N. Bolander innan det var dags för avslutningsord av v.ordf. Göta Berggren och psalmen Bred dina vingar sjöngs. När vi gick hem i den mörka oktoberkvällen var magen fylld av kaffe, smörgås och kaka, hjärtat av kärlek och tack-

samhet. I öronen klingade sången och musiken. Livet kan inte bli bättre.

Vad vi ska göra på vår nästa träff? Jo, då blir det Aftongudstjänst i Ilsbo Kyrka, julgröt, åror, sång och musik i Församlingsgården.

Maud Frestadius
Nordanstigs Kyrkliga Lekmannakår
Tel.0650 740257
e.post : maud@tyfonmail.se

Stående ordf. Harry Lindqvist, frv v.ordf. Göta Berggren, Ingrid Hallin, Märta Jonsson och Karin Blank

KÅRNYTT

När lekmanakåren i Nosaby församling hade sin senaste sammankomst berättade Barbro och Thomas Bengtsson om Svenska kyrkans i utlandet (SKUT) arbete på Gran Canaria. Kristianstadsparet har arbetat tre år på Svenska kyrkan i San Agustin, där de bland annat hade hand om det diakonala arbetet.

Den svenska turistströmmen är stor till Gran Canaria och här finns också många svenskar bosatta under vinterhalvåret.

I deras arbete ingick att varje vecka besöka människor som blivit inlagda på sjukhuset i San Agustin eller om de var sjuka på något hotell. De hade också under sina år ett specialarbete att undersöka möjligheterna för Svenska kyrkan att utöka verksamheten till Puerto Rico. Det fanns intresse och nu återstår om de spanska myndigheterna ger sitt godkännande.

Någon att tala med på Gran Canaria

Kårens ordf. avtackar Barbro Bengtsson

Vi har bakat stora mängder kanelbullar under de tre åren och gräddat åtskilliga tusen våfflor, berättade Barbro och Thomas Bengtsson.

Arbetet med att möta alla svenskar har varit intressant och när det är luciadags och julotta är kyrkan i San Agustin fylld av besökare till sista plats. Numera finns bara en församling på Gran Canaria, men det bedrivs fortfarande verksamhet även i Las Palmas.

Lekmanakårens ordförande Eje Johansson avtackade Barbro Bengtsson med en blomma.

Barbro och Thomas Bengtsson berättade om Svenska kyrkans arbete på Gran Canaria.

Text o Bild
Karl Eric Wohlin
Lekmanakåren i Nosaby församling

KÅRNYTT

Nästan ett halvt sekel.

I nästan femtio år har Erik Henningsson varit kassör i Skatelövs församling. ”Jag blev vald till kassör på årsmötet 1962 och avsade mig uppgiften nu på årsmötet i januari 2009.

I mitten av femtioalet blev Eriks far inbjuden av en bekant till ett av församlingens möten där han blev medlem. Erik ställde upp som chaufför åt sin far och så småningom blev även han medlem i kåren.

Skatelövs församling bildades 1951 och hette då Kyrkobroderna. 1983 öppnades kåren för damer och efter en tid bytte man namn till Församlingens kåren.

Erik har varit en trogen medlem. ”Jag har försökt att komma på så många möten som möjligt” säger Erik. Dels har jag ju haft min uppgift som kassör och sedan har det varit intressant att lyssna till föredrag och bibelstudier. Den sociala gemenskapen har också betytt mycket.

Skatelövs församling har under åren haft samarbete med andra kårer, t ex Alvesta, Växjö, Karlsvik och Vederlöv. 1989 var kåren värd för Stiftskonventet i Växjö stift.

Nu vid årsskiftet byttes många av styrelledamöterna ut. ”Det är roligt med yngre människor i styrelsen” säger Erik. Kanske kan detta hjälpa till att få med nya och yngre deltagare så att det sker en förnyring i kåren.

För församlingens kåren
Ingela Carlsson Hedstig

70 ÅR OCH "STILL GOING STRONG"

I ett reportage i Smålandstidningen kan vi den 25 oktober läsa ett reportage från Hässleby församlingens 70-årsjubileum. Kåren bildades redan 1939 under brinnande krig. Över Europa hängde dystra moln och oron över vad som skulle hända med vårt land var stor. Arbetet i den nybildade kåren kom under hela andra världskriget att färga arbetet i kåren. Det framkom vid kårens 70-årsjubileum i Hässleby församlingenshem.

Gottfrid Gustafsson som var en frontfigur i den nybildade kåren och de andra medlemmarna kände stor oro när det ena grannlandet efter det andra drogs in i kriget.

är stora frågor som kommer att diskuteras även i fredstid och under lång tid.

Det andliga livets fördjupning är en fundamental förutsättning för att förbundet skall utvecklas och gå framåt. Det är lika viktigt som någonsin.

Anders Nordberg gratulerade församlingens kåren till ett idogt arbete under de 70 åren och uppmuntrade kåren att ta sikte på framtiden.

För samtliga församlingens kårer är det angeläget att prioritera förnyring kommande år.

I Hässleby församlingens kåren verkar förnyringen redan vara ett faktum

Vi i Sverige märkte det särskilt på de orter som gränsade till Norge och Danmark. Man frågade sig vad som skulle hända om vi drogs in i kriget.

Ämnen som ”Vår beredskap vid motsedd förföljelse” och ”Är den svenska linjen den kristna linjen”. Diskussioner med inriktning på kristen tro, andlighet och etik har genom åren varit att återkommande inslag i verksamheten. Anders Nordberg, förbundsordförande för Svenska kyrkans lekmannaförbund som var inbjuden med anledning av jubileet tror att detta

Det tror jag är en förutsättning för att man ska utvecklas med framgång, sa han.

I Hässleby-Kråkhults församlingens kåren som jubilarer heter sedan 1972 har bibelstudier och gästfrihet genom åren varit en viktig del av verksamheten.

Medlemmarnas har inbjudit till sina hem och där har alltid funnits en stor gemenskap som burit frukt.

Text: BLM
Foto: Anders Nordberg

Inomkyrkliga rörelser del 7

Elitha Moyo, präst i den lutherska kyrkan i Harare - Zimbabwe

KVINNOR FÖR MISSION

De kom från Zimbabwe och Sverige och möttes under Svenska kyrkans Internationella forumhelg i Uppsala i början av oktober. Under några timmar berättade de om sina far - och mormödrar, samtalande om Bibelns kvinnor Ester, Hanna, Marta och Maria och delade erfarenheter i relation till sina barnbarn. Det fanns en gemenskap även om kvinnorna lever under olika omständigheter, både förr och nu.

I mer än 100 år har kvinnor arbetat inom Svenska kyrkan med kvinnofrågor i ett internationellt perspektiv. Kvinnor för mission (tidigare Svenska Kvinnors Missionsförening) har stött kvinnor i Syd och förmedlat kunskap till kvinnor i Sverige. Det som ofta har inspirerat till ett globalt engagemang har varit samhörigheten med kvinnor och möten mellan kvinnor från andra delar av världen.

Kvinnor för mission som kvinnorörelse

Kvinnor för mission vill väcka och stärka intresset för mission och engagemanget för internationella frågor bland kvinnor både i och utanför Svenska kyrkan. Redan från början var Kvinnor för mission en del av den större kvinnorörelsen. En förening utan män i styrelsen var en radikal tanke i början av 1900-talet. Först 1921 fick kvinnor rösta i allmänna val i Sverige.

Föreningen uppmuntrade kvinnor att utbilda sig. Ledarskapstanken var tydlig och ledarkapacitet behövs fortfarande för att få en jämnare representativitet av kvinnor och män i beslutande sammanhang. Idag talar vi om "mainstreaming" när det gäller jämställdhetsarbetet. Kvinnor för missions vision redan från början var att inte låta de könsbestämda frågorna, bli ett särintresse, utan genomsyra hela verksamheten.

Kvinnor för mission som missionsrörelse

Kvinnor för mission har alltid varit en självständig förening som sett sig som stödjande organisation till Svenska kyrkans mission, idag Hela världen, Svenska kyrkans internationella arbete. Det handlar om att stödja och samtidigt vara en aktiv samtalspartner när det gäller att synliggöra kvinnors situation och stärka kvinnors ställning i kyrka och samhälle. Idag gör vi det genom vår hemsida www.medformare.se rundbrev, utställningar, inspirations- och utbildningsdagar, årsmöte - och missionsdagar, föredrag och genom att samarbeta i Svenska kyrkans Internationella forumhelger på stifts- och riksnivå. Senast i början av oktober i Uppsala med ett interaktivt seminarium om hur lokala grupper, kvinnogrupper och församlingar kan få

en modell för att arbeta med hur kvinnor möter kvinnor. Seminariet eller ett så kallat metodpass, utgår från att kvinnor – liksom Maria från Magdala – är sända till varandra för att berätta och för att synliggöra det som förenar och dela det som är unikt. Kvinnor från Zimbabwe och kvinnor från olika delar av landet samtalande om hur kvinnor kan engagera sig globalt i dag. Hur kan vi hitta nya former svarar mot kvinnors längtan, ger utrymme åt kvinnors kreativitet och ta tillvara kvinnors förmåga idag.

Det lokala arbetet

Kärnan i Kvinnor för missions arbete har varit förbönen och det lokala arbetet. Kvinnor har samlats till praktiskt arbete och förbön, lyssnat till missionärens berättelser och föreläsningar om mission, läst rundbrev, tagit hand om missionärfamiljer, diskuterat aktuella frågor och samlat in pengar i lokala avdelningar.

När Elin Silén (f Nordin) i april 1903 kallade till möte deltog 18 kvinnor. Vid årets slut hade den nybildade föreningen 550 medlemmar och 1925 fanns det 35 lokalavdelningar med omkring 2000 medlemmar. I dag har vi cirka 900 medlemmar i sex lokalavdelningar, 13 anslutna kretsar och en ökad grupp av enskilda medlemmar. Arbetet i lokalavdelningarna innebär också en ledarskapsträning i påverkan och demokrati.

Projekt för kvinnors utveckling

I år är det 30 år sedan FNs generalförsamling antog konventionen om avskaffande av all slags diskriminering av kvinnor. CEDAW – kvinnokonventionen, är FNs starkaste instrument för att stärka kvinnors ställning och rättigheter. Idag har de flesta av FNs medlemsstater ratificerat den, vilket betyder att den är bindande för dessa stater. Världens länder enades 2000 om åtta millenniemål för att halvera fattigdomen till 2015. Bland millenniemålen handlar det tredje om att främja jämställdhet och ge ökade möjligheter för kvinnor att utbilda sig. Utbildade kvinnor skapar säkerhet för hela familjen och i det sociala sammanhang de finns.

Elitha Moyo i samtal i Sta Birgitta Kyrkan i Kalmar om att vara kvinna i Zimbabwe

Trots denna kunskap och de verktyg som kvinnokonventionen och millenniemålen ger är fattiga kvinnor och flickor fortfarande världens mest utsatta. Varje dag förnekas de sina rättigheter och diskriminering av kvinnor och flickor är en viktig orsak till fattigdom i världen. Alla länder har samma ansvar för att de åtta millenniemålen nås till 2015. Än finns det tid till 2015 och Kvinnor för mission fortsätter därför att stödja arbete för kvinnors utveckling i olika projekt.

Idag stöder vi olika projekt som t ex utbildning av kvinnor i Indien och Centralamerika, yrkesutbildning för kvinnor i Zimbabwe, kvinnors arbete på lokal nivå med hiv och aids i Zimbabwe och Indien, projekt för skapande verksamhet i Palestina och kvinnors självständighet och fortbildning genom mikrokrediter i Bangladesh.

Kvinnor för missions speciella inriktning - Kvinnor möter kvinnor

Kvinnor för mission anställde en ensamstående kvinna som resesekreterare för att resa runt och tala i grupper och kyrkliga miljöer. Hon blev en förebild för många kvinnor. Många medlemmar blev missionärer och reste ut inte bara till Afrika och hade ett fortsatt stöd av och kontakt med Kvinnor för missions nätverk i Sverige. Rundbrev blev ett viktigt verktyg för att informera, göra studiematerial och hålla kontakt. Dessa kvinnor blev bärare av mötet mellan kvinnorna i Syd och kvinnorna i Sve-

rige. Metoderna har med tiden förändrats. Idag, när en resa är en enkel form för att skapa kontakt, har för missionen engagerade svenska kvinnor, fått möjlighet att studera och sedan resa och besöka bland annat Etiopien, Indien och Mellanöstern. 2003 besökte en grupp El Salvador, en annan grupp Guatemala och en tredje grupp kvinnor reste till Indien. 2006 var en grupp i Israel och Palestina. Resorna 2003 och 2006 gjordes tillsammans med Kvinnor i Svenska kyrkan. Möten som bygger vidare på de hundraåriga idéerna om att öka den egna kunskapen, stötta varandra som kvinnor och sprida kunskapen och engagemanget vidare.

Det handlar inte bara om att kvinnor från Sverige reser till andra länder utan att också kvinnor från andra länder kommer till Sverige. I samband med Kvinnor för missions årsmöte i mars 2009, i Kalmar besökte Elitha Moyo från den lutherska kyrkan i Zimbabwe Sverige. Hon hann både med årsmötet och besök på flera håll, från Lund till Östersund, för att möta kvinnor och samtala om hur det är att vara kvinna i kyrka och samhälle i Zimbabwe. Det blev många givande möten och spännande samtal mellan Elitha Moyo som är präst och de kvinnor hon mötte. Själv ville hon veta mer om hur Kvinnor för mission är organiserade och arbetar.

Som trebarnsmor och präst arbetar Elitha Moyo hårt, både för att hinna med allt och för att kvinnor ska ha en plats

i kyrkan och samhället. Det blev ett gott utbyte som gav mersmak.

Kvinnor för mission i framtiden

Uppdraget i Guds mission är detsamma. Maria från Magdala, var först på plats, hon fick uppdraget att förmedla nyheten om Jesu uppståndelse. Hur vill kvinnor engagera sig idag? Genom den nya tekniken är vi närmare varandra än någonsin, men har vi tid att mötas? Kvinnor för mission är en lärande organisation, öppen för förnyelse som arbetar för solidaritet och mångfald, men formerna för arbetet måste förändras. 2007 gick vi därför in i en lärandeprocess för styrelse och medlemmar. Vi prövar nu fyra nya arbetsområden el projekt och fortsätter arbetet i lokalavdelningar och kretsar som tidigare med att stödja kvinnors arbete hos Svenska kyrkans samarbetspartner. De fyra arbetsformerna är: *Medformarnätverket*, ett nätverk för att skapa ett sammanhang för de kvinnor som söker nya former för sitt kristna globala engagemang.

Kvinnor möter/stödjer kvinnor. Möten mellan kvinnor från Afrika, i första hand och Sverige skapas för att ge tillfälle att lyssna på berättelser om kvinnors verklighet och därifrån hämta idéer för gemensamma aktioner och handlingar,

Möte mellan generationer. Både i samhället och i kyrkan finns behov att skapa relationer mellan generationer, där unga människor och mer erfarna kvinnor kan lyssna till varandra, dela erfarenheter och därur hämta idéer för gemensamma aktioner och handlingar och

Hemsidan, Medformare www.medformare.se Snabb kommunikation är idag en viktig komponent för att öka kunskap och relationer till varandra. Hemsidan utvecklas både för den snabba informationen och för djupare reflektioner och ett samtalsforum.

Framtidsprojektet bygger på styrkan i Kvinnor för missions mångåriga engagemang för internationella frågor och vill ta tillvara nutida kvinnors sätt att organisera sig. Hur utmaningarna ser ut fram till 2012 är en fråga vi nu arbetar med. Kvinnor för mission vill skapa mötesplatser för kvinnor från olika sammanhang och länder och vara en aktuell kvinnorörelse idag i Svenska kyrkan.

Carin Gardbring
Ordförande

Årets kontraktsmöte med lekmanakårerna hölls i Landskrona, femtiotalet kårmedlemmar hade hörsammat inbjudan. Mötet började i Sofia Albertina kyrka med veckomässa där temat var Frälsarkransen. Komminister Birgitta Sjöstedt ledde den stämmingsfulla mässan, som hade en av kärlekspärlorna som tema. Frälsarkransen har blivit mycket populär. Den är skapad av biskop Martin Lönnebo, frälsarkransen med olikfärgade pärlor och hans bok om pärlornas innebörd, säljs i kyrkor och församlingar. Vi fick många tankvärda synpunkter med oss hem.

Efter mässan samlades vi i det uppfräschade församlingshemmet till samkväm då diakon Boel Skoglund, Örkeljunga, som talade under temat: "Vad kan vi göra - om nätverket Ideellt Forum i Svenska kyrkan". Hur ser det ut i våra församlingar när det gäller rekrytering/omhändertagande av ideella medarbetare?

Det är ett viktigt ämne idag då ekonomifrågorna påverkar kyrkans möjlighet att nå ut till medlemmarna. Det frivilliga arbetet är mycket viktigt och det gäller att utnyttja den möjligheten. Lekmännen är en resurs som kanske inte alltid används. Det är inte alls frågan om att ta över de anställdas arbete utan att komplettera detta. Det var intressanta åsikter som presenterades. Kontraktsprosten Per Svensson avslutade med aftonbön.

Landskrona Lekmannakår

Aktivitet

GLÄDJE

FRAMÅTANDA

Energi

Gemenskap

Redan veckan efter fick vi tillfälle att uppleva en stor satsning från Sundgården då kantor Håkan Holm tog oss med på en resa till Egypten. Under temat: "Från en oas i öknen", berättade han om en satsning på folkskoleverksamhet som han deltagit i. I en fantastisk anläggning med rum för alla aktiviteter, som byggts i afrikansk stil samlas ungdomar med visioner om en ljus framtid. Förhållandena inte är lika våra har man många gånger fått uppleva. Tider är något som man sätter men sällan håller. Därför blir effektiviteten inte den önskade. Här undervisas i orkesterframträdande, körsång och framför allt vill man understryka vikten av att bevara den inhemska musiken och de inhemska instrumenten. Det är en uppskattad verksamhet som har kyrkan och biskoparnas stöd i Egypten. Vi kan vara glada att Sundsgården fått visa sin förmåga att verka i främmande land och vi önskar lycka till.

Vår verksamhet i sommar har varit aktiv. Vi har deltagit i kontraktets kyrkturer. Det blev nio olika kyrkor som besöktes och samlade i snitt 150 deltagare varje vecka. Nu har detta arrangemang hållit på i tolv år och är fortfarande lika uppskattat. När kontraktsprosten Sten Johansson startade dessa veckomöten var hans åsikt att sommarveckorna är lika långa och ensamma som vinterveckorna. Han visste vad han talade om. Redan nu hoppas alla att det blir en fortsättning nästa år. Turerna sker på onsdagskvällar och börjar med en veckomässa, en visning av

kyrkan och dess klenoder, dess historia och så kaffe med dopp i det fria eller i församlingshemmet/kyrkan. På detta sätt får man möjlighet att träffa sina gamla vänner, knyta nya kontakter och på så sätt bryta en veckas isolering. Det kan rekommenderas i de olika kontrakten. Dessutom får man lära känna sina kyrkor.

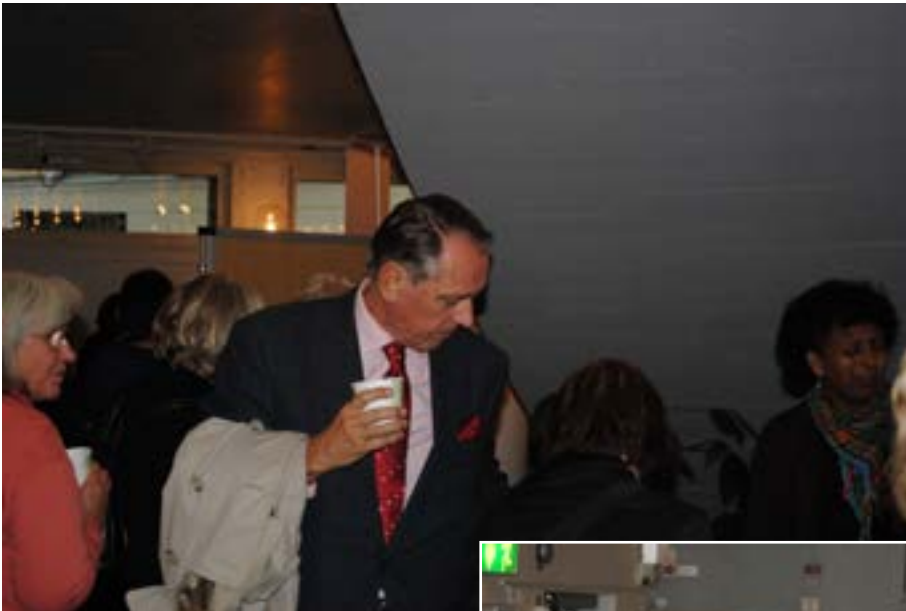

Det berömda astronomiska uret i Lunds domkyrka

Landskrona anordnar varje år en karneval som varar i tre dagar. Vår församling har deltagit varje år och nu har vi satsat med ett stort gediget tält fullt med aktivitet dygnet runt. Man tror kanske att folk undviker kyrkans arrangemang men så är det inte. Vi serverar kaffe, har ett bokbord, vi har verksamhet för barn och ungdom och dessutom musikframträdande varje dag. Tältet ligger helt nära kyrkan vilken då också kan visas för turister och intresserade. Varje vardagskväll har vi framträdanden i kyrkan och till lördagen fordras biljett då kyrkan brukar vara fullsatt. Det brukar vara jazz- eller populärkonsert med kända förmågor.

Den 17 oktober var det internationellt möte i Lund. Deltagare från församlingarna lyssnade på talare som KG Hammar, Antje Jackelén och Jan Eliasson.

Det blev en intensiv dag och de tre talarna framhöll personligt engagemang, frivilligt arbete och rättvisa som rättsnören för ett fruktbarande resultat. Vi måste stå för våra åsikter och inte skylla på andra. Jan Eliasson drog fram några paragrafer från sin tid i FN som belyste bestämmelser som fortfarande inte upplevs. Allt för stora åsiktsskillnader gäller inom länderna. När kommer rättvisan? När får vi fred i världen?

Efter tre dagars jäkt och sorl avslutas karnevalen med en ekumenisk friluftsgudstjänst på Gamla kyrkans grund. I år kom 500 deltagare som alla uppskattade den sköna avslutningen. Karnevalsgeneralen avslutar dagarna under gudstjänsten och han anser att det är den finaste avslutningen man kan ha. Vi anser att det är viktigt att kyrkan tar del i kommunens satsningar och vår lekmanår deltar med försäljning, servering, visning av kyrkan etc. Kyrkans folk skall synas ute i folkhavet, annars tror medlemmarna att vi bara verkar på söndagarna. Och det är ju fel.

Vårt höstarbete började i slutet av augusti med en utfärd till Fulltofta Naturcentrum och 1100-tals kyrka.

Det var ett intressant besök på Naturcentrum med mycket upplysning om miljö och energisparande. För skolungdom fanns här mycket praktiskt att lära och man fick veta allt om bygdens utveckling, djurliv, miljöarbete etc.

Genom att vandra runt området fick man också en god inblick i dess naturen. Här bjöds även på gott kaffe.

Sedan Tjernobykatakastrofen har Broby kommun i Skåne engagerat sig i att hjälpa skadade ungdomar på olika sätt. Nu går hjälpen sedan 15 år till barn från Kiev och Ukraina. Varje sommar bjuds 2 x 30 ungdomar på en månads vistelse för att hämta krafter till kommande termin. Barnen kommer från svåra familjeförhållanden eller internat. Hela kommunen ställer upp och i år fick vi tillfälle att följa med Svalövs församling när de besökte avslutningsframträdandet. En fantastisk stämning när de lyckliga barnen rusar kring och kramar om besökarna.

Den 24 oktober hade Lekmannaförbundet en inspirationsdag i Förslöv med över 80 deltagare. (se sid 8)

Erik Bergkvist
Landskrona Lekmanår

I LOMMA FANN JAG EN TUSENKONSTNÄR

OCH EN LEKMAN SOM HAR MYCKET ATT BERÄTTA

För en tid sedan ringde jag till förbundets förre kassör, Jan Rask, för att be honom skriva något om julen. Vid det tillfället var han ute och jag fick istället tala med hans hustru Karin. Det kändes som jag öppnade locket till en skattgömma. Vilket intressant samtal!

Den ena frågan efter den andra ledde till en fantastisk berättelse. Karin Rask har något att berätta. Hon kan berätta om hur det är att vara missionärsbarn i Indien. Det ska jag återkomma i ett annat nummer av tidningen.

Här ska jag berätta lite kort om Karin som konstnär och som engagerad medmänniska. Karin tillverkar kort för olika ändamål. Korten är helt handgjorda och motiven bestämmer om det är till jul, påsk, födelsedag eller något annat. Tekniken kallas "serviette decou page", det övre skiktet limmas på en kartong och en viss detalj förstärks med en 3D-effekt. Hon har sedan utvecklat hantverket med stämplar som hon målar med akvarell och kompletteras med kuvert i lämplig färg. Kuverten som medföljer och de kvadratiske kuverten är till och med handgjorda.

Korten kostar 25.-/styck och vill man ha dem skickat så tillkommer porto. Karin låter överskottet av kortförsäljningen gå till välgörande ändamål bl.a. "Världens barn" där det extra bidraget gör stor nytta.

Karin kommer att finnas med på rikskonventet 2010 i Jönköping där hon kommer att sälja sina små konstverk.

Text: Britt Louise Madsen

Lekmannakåren i Vänersborg har firat 80-årsjubileum

Det var många som lockades till kårens 80-årsjubileum

KR ordf Karin Lundh komminister Jan-Kenneth Johansson, Margareta Hjertén och Anne Kristoffersen lyssnade till föredraget

I tisdags hade Vänersborgs Lekmannakår bjudit in till 80-årsfest i Kyrkans Hus. Gertrud Edsbagge, som nu är ordförande i Lekmannakåren påminde om att rörelsen, som från början hette Kyrkobröderna, hade sitt ursprung i folkyrkotanken som utgick från idéer som formats av dåvarande ärkebiskop Nathan Söderblom och teologerna Einar Billing och Manfred Björkquist.

Vid en samling i Vänersborgs kyrkas salkristia den 5 maj 1929 bildade en grupp män Vänersborgs Kyrkobrödrakår. Från början fick bara män vara med men 1978 öppnades kårerna också för kvinnor och 1980 kom den första kvinnan med i Vänersborgskåren. Kåren bytte 1996 namn till Vänersborgs Lekmannakår.

Mötet gästades av förbundssekretare Margareta Jansson, Skara, och vice ordföranden i stiftets lekmanakårer Bernt-Olov Klingesten, Borås. Båda framförde hjärtliga gratulationer till den jubilerande kåren. Margareta Jansson överlämnade ett diplom undertecknat av henne och förbundsordförande för lekmanakåren i Sverige, Anders Nordberg, Jönköping.

Karin Lundh, ordföranden i Vänersborgs kyrkoråd, gratulerade liksom komminister Jan Kenneth Johansson som är kårens rådgivande präst. Han framförde också en hälsning från kyrkoherde Håkan Dafgård, som var förhindrad att närvara.

Lekmannakåren i Vänersborg har regelbundna månadssamlingar under våren och hösten.

Man har även bibelstudier och medlemmarna finns ofta med vid arrangemang som ordnas på stifts- och riksplan.

Ordföranden lämnade också blommor till flera medlemmar som på olika sätt bidragit till kårens verksamhet. Kårens medlemsantal har ökat och f n är det 88 medlemmar.

Under jubileumskvällen fick man lyssna till ett mycket intressant program av Agneta Eriksby från Rudskoga och Carl-

Magnus Blomberg från Värmlands-Kil. Ämnet var "Att växa genom livet". Agneta Eriksby läste egna och andras dikter med ett tänkvärt innehåll om livets olika dimensioner och Carl-Magnus Blomberg spelade munharmonika med melodier som stämde väl med dikternas innehåll.

Den givande kvällen avslutades med andakt av Jan-Kenneth Johansson.

Nils Hjertén

FJÄLKINGE LEKMANNAKÅR

Kåren får en gång om året ansvaret för en högmässa i Fjälkinge pastorat – en lekmanadag. Då får en lekman uppdraget att predika och ett antal lekman medverkar på olika sätt i gudstjänsten. Denna söndag hölls den i Rinkaby kyrka.

Kyrkoherde Rosa Henningsson svarade för liturgin och Karin Malmström - längst t.v. bland jubilarerna på bilden - hade uppdraget att predika. För det musikaliska inslaget svarade kantor Bodil Nilldoff och ett antal sjungande medlemmar som utgör Lekmannakåren. Den kören framträder dels på Lekmanadagen men även när församlingen inbjuder Fjällbackapensionärerna på Adventsgudstjänst. Efter högmässan samlades kåren och övriga högmässodeltagare i församlingshemmet till kyrkkaffe.

Där medverkade också trion FJEVI – kantorerna Bodil Nilldoff och Ingrid Nilsson samt barn och ungdomsledare Johanna Johansson. De sjöng ett knippe fina sånger. För första gången i kårens 58-åriga historia hade kårrådet inbjudit alla medlemmar som detta år fyller jämt – 0 eller 5 –. Det kom tio st av de elva som var jubilarer. Var och en fick en röd ros och ett bevis på att kåren sänt en gåva till IM i var och en jubilarers namn.

Text: Karl-Erik Sundström

Foto: Stig Isacson

ETT HALVT SEKEL MED TÄBY KYRKLIGA LEKMANNAKÅR MED GUDS ORD SOM GRUND

Kåren har firat 50-årsjubileum. Söndagen den 18 oktober 2009 skedde firandet i Tibble kyrka och kyrkans sällsksamrum. Inbjudna var också medlemmar från kårer i Stockholms stift.

Dagen började med jubileumshögmässa med procession. Predikade gjorde församlingens kyrkoherde Johan Blix, celebrant Carl Johan Amilon. Organist Heidi Konvicka och sångsolist dagen till ära Maria Sanner. Ett tiotal av kårens medlemmar medverkade med textläsning och böner.

Efter gudstjänsten bjöd församlingen alla på kyrklunch under trivsamt samvaro i sällsksamrummet. Glädje och tacksamhet var nyckelord! Den som i hög grad bidrog till detta var Susanne Ericsson som klädd i bygdedräkt framförde sång och musik på sin fiol, knutet till landskapet Hälsingland där hon har sina rötter. Innan ”uppbrottet från ”matsalen” gick ordet till kyrkorådets ordförande Rolf E. Eriksson som tackade församlingen för måltiden och önskade församlingen och kyrkliga lekmanakåren allt gott i framtiden!

Dagen avslutades i kyrkorummet. En av våra kyrkvårdar, Johan Brinck, presenterade vår kår i tal och bild. Kort historik, kårens 50 år. Efter det var det tid för gratulationer och lyckönskningar. Bland annat från Riksförbundet, Stiftsförbundet i Stockholm, ”grannkårer” i Vallentuna

och Lidingö. Tacksamhet, ödmjukhet och välsignelse från Gud vår fader

kunde vi erfara genom våra vänner! Detta värmer! Så var det tid för högtidstalet som hade rubriken ”att växa i tro” och hölls av av Riksförbundets ordförande Anders Nordberg. Det han började med täcker i stort sett innehållet av talet i denna korta sammanfattning:

Många bibeltexter och teman under kyrkoåret handlar om tron.

Denna söndag var temat ”Trons kraft”. En av söndagarna i påsktiden har också temat ”att växa i tro”.

Det är viktigt för oss alla att stå fast i tron på Herren Jesus Kristus. Den är den viktigaste och mest nödvändiga byggstenen, den som leder till tillväxt i Guds rike redan här på jorden. Den ger liv, och den enda gåvan, som om den inte förkastas, leder till evigt liv!

Skönspelande, soliga och hembygds vackra Susanne Ericsson

Tibble kyrkas mäktiga interiör. Glas, sten och metall, kalla material som utstrålade värme.

Hur får vi hjälp ”att växa”? Som kristna känner vi några bra möjligheter. Genom bibelns texter, bön och bönhörelse, gudstjänster och firande av Herrens heliga nattvard. Anders avslutade talet med några böner. Vi tackar honom och varandra för att vi fick vara med!

Innan vi skildes åt blev det fotografering. Vi bänkade oss vid ”kör läktaren” och redaktören för Förbundetstidningen ”Lekman i kyrkan”, Britt Louise Madsen var vår fotograf.

Täby kyrkliga lekmannakår har 62 medlemmar och har sina träffar på onsdagkvällar, fem träffar på våren och fem på hösten, då vi lyssnar på intressanta föredrag, vi har kaffe- och tepaus och avslutar med bibelsamtal. På våren är höjdpunkten en bussutflykt till något intressant resmål. Man besöker t ex en kyrka och umgås under trevliga former och stannar för lunch och kaffe. Många av medlemmarna är delaktiga i församlingens arbete och ett tiotal är kyrkvårdar och förtroendevalda.

Tre medlemmar är veniater och får predika och utföra altartjänst.

Täby är en stabil lekmannakår med ett stort engagemang och har ett starkt stöd av kyrkoherde och övriga präster. Vad är då Täbys medlemmar bra på? Man är trogna kyrkobesökare, 20-30 av kårens medlemmar deltar troget i församlingens gudstjänster varje gång. Man lyssnar till Guds ord och man ser till att alla känner gemenskap och delaktighet.

Text: Paul Eriksson
Ordf Täby kyrkliga lekmannakår

Feststämningen var hög och det syntes bara glada ansikten. Vi får tacka för all gästvänlighet.

Jesusbarnet

vårt stora framtidshopp

David som du kan se på bilden döpte jag i somras ute i Kristinehamns vackra skärgård. Solen sken. Fåglarna sjöng och alla flaggor var i topp eftersom det också var nationaldag.

Jag har döpt många under året och alla dop är lika viktiga. Davids dop har följt mig på ett speciellt sätt under året, dels för att jag har känt Malin, Davids mamma sedan åren i Stockholm dels för den mycket speciella bild som jag förvarat i pärmen i min dagbok.

För mig är bilden av David och mig också ett ”julkort”. Julens budskap säger oss att det är i det lilla Jesusbarnet vi hittar det stora framtidshoppet.

När jag höll David i min famn kunde jag känna värmen från honom. Detta blev några heliga ögonblick för mig! Nu är min stora önskan att vi denna jul skulle komma så nära Jesus att vi alla känner en gudomlig värme och fylls med nytt hopp.

En sådan jul önskar jag er alla

*Stig Axelsson
Kyrkoherde
Kristinehamns pastorat*